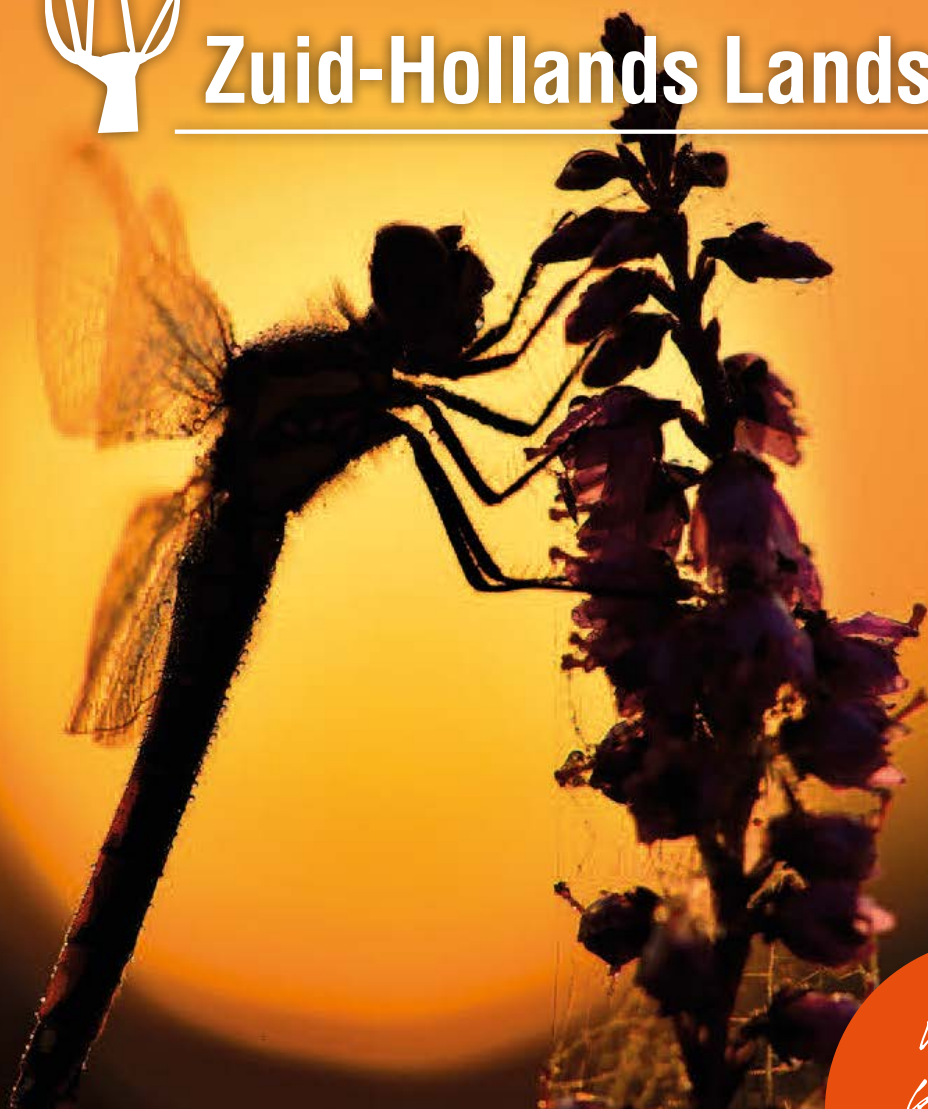

Zuid-Hollands Landschap

*Wandel-
kriebels?
Ga eropuit!*

Libellenroute

Wandelen door de
Duinen van Oostvoorne

3,5 km

Welkom in de Duinen van Oostvoorne

Duinbos, vochtige duinvalleien, stuivend zand, oude drinkpoelen – variatie genoeg in de Duinen van Oostvoorne. Deze route is kort, maar laat toch mooie voorbeelden van al deze duinlandschappen zien. De brede schelpenpaden zijn ook geschikt voor rolstoelen en wandelwagens.

*Beleef
de natuur
dichtbij!*

Libellenroute

OP WEG

Start

Bezoekerscentrum Tenellaplas, Duinstraat 12a, 3235 NK Rockanje.

[Bekijk in Google Maps](#)

[Bekijk openingstijden](#)

Lengte

De route is 3,5 km lang.

Parkeren

Rij vanaf Rotterdam over de A15 en N218 richting Oostvoorne, dan voorbij Oostvoorne via de N496 richting Rockanje. Volg vanaf deze weg de borden naar het bezoekerscentrum. Hier is voldoende parkeergelegenheid.

Openbaar vervoer

Neem vanaf metrostation Spijkenisse Centrum buslijn 403 naar Oostvoorne en stap uit bij halte Berkenrode. Loop 50 m achter de bus aan en ga rechtsaf (Achterstrypseweg). Dan na 200 m rechtsaf (Olaertsduynweg) en steeds rechtdoor. Volg de bordjes 'Bezoekerscentrum ZHL' (in totaal ca. 25 minuten lopen). Zie ook [9292.nl](https://www.9292.nl).

Libellenroute

Horeca

Naast Bezoekerscentrum Tenellaplas ligt **Restaurant Paviljoen De Meidoorn**.

Rolstoelen

Deze route is geschikt voor rolstoelen en wandelwagens, net als de **Bosmuisroute**. Bij het bezoekerscentrum is een rolstoel te leen. Vraag ernaar bij de vrijwilligers of reserveer via telefoon 0181 48 39 09.

Honden

Honden mogen aangelijnd mee. In de heemtuin naast het bezoekerscentrum zijn honden niet welkom.

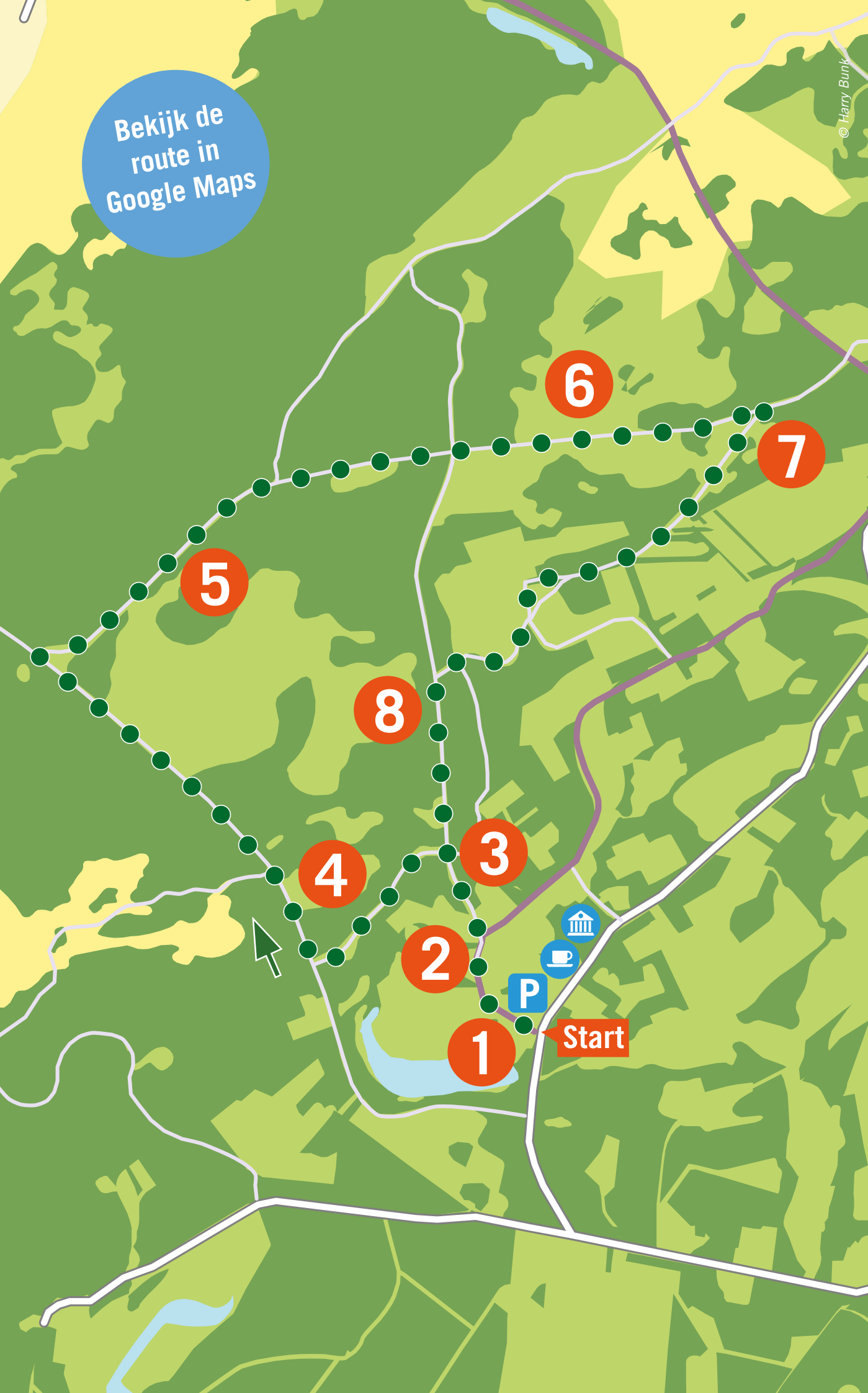
Wandeltips

Nog niet uitgewandeld in de Duinen van Oostvoorne? Bekijk dan ook de **Berkenroute**, **Meidoornroute**, **Nachtegalenroute**, **Wielewaalroute** en **Heemtuin Tenellaplas**.

Vogels herkennen

Hulp nodig bij het herkennen van vogels? Download de **Vogelzoekkaart** voor je mobiel!

Bekijk de
route in
Google Maps

Tik op de nummers voor informatie

Start voor de ingang van het bezoekerscentrum. Volg vanaf de routepaal de gele pijlen met het symbool van een rolstoel.

1 Bezoekerscentrum

Startpunt is Bezoekerscentrum Tenellaplas, waar een vaste tentoonstelling over de duinnatuur is ingericht. De naam verwijst naar de plas achter het gebouw, die kort na de Tweede Oorlog als natuurontwikkelingsproject is gegraven. Tegelijk werd ook een **heemtuin** aangelegd, waar meer dan driehonderd soorten karakteristieke duinplanten groeien. Je komt er via het klaphek naast het bezoekerscentrum. De meeste graspaden in de heemtuin zijn ook met een rolstoel of kinderwagen toegankelijk.

In het bezoekerscentrum

Duinboerderij ca. 1920

2 Duinhuisjes

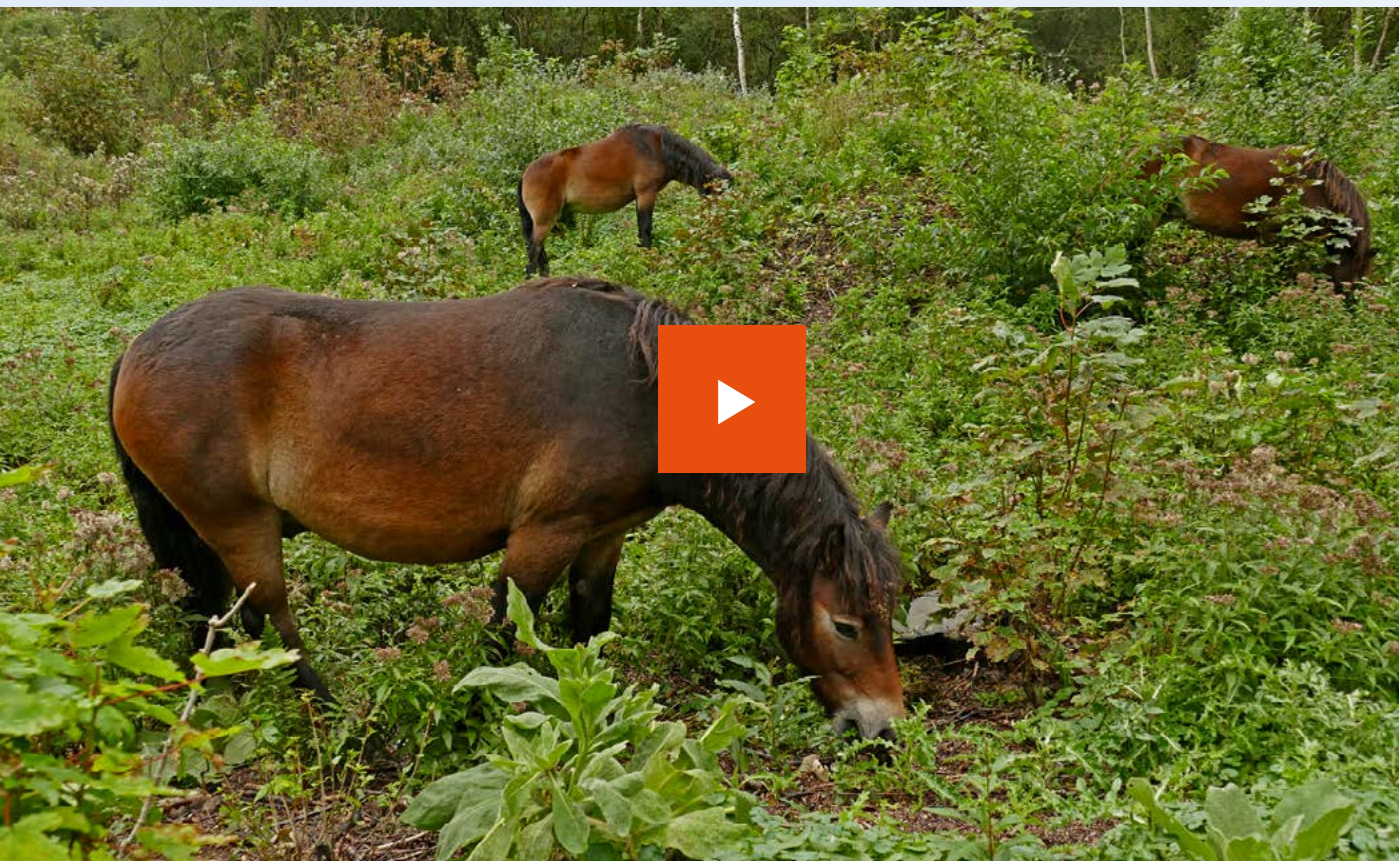
Het lijken wel vakantiehuisjes, maar vroeger was het vaak armoe troef in deze duinboerderijen. De meeste dateren van de 19e eeuw. Boeren ontgonnen stukjes duin door het zand af te graven en de akkers met zand- en houtwallen te beschermen. Ze woonden met hun vaak grote gezinnen in het voorhuis van de boerderijtjes. Daarachter was een stalgedeelte met ruimte voor een paard, een geit en een varken. Meer weten over het boerenleven van toen? Bezoek dan **Openluchtmuseum De Duinhuisjes** achter het restaurant bij de startplaats van deze wandeling. Hier is een viertal duinhuisjes gerestaureerd en ingericht in de stijl van 1900-1930.

3 Grazers in de duinen

Tussen alle kronkelpaden valt het vrijwel rechte Locomotiefpad direct op. De naam verklaart hoe dat komt: in de Tweede Wereldoorlog lag op deze plek een smalspoorlijn waarmee de Duitsers bouwmaterialen voor bunkers de duinen in brachten. Voorbij het klaphek begint het begrazingsgebied, dat je deelt met exmoorpony's en gallowayrunderen. Ze grazen op de graslanden en knabbelen aan struiken en takken. Zo helpen ze mee om het duingebied open te houden. De dieren zijn doorgaans vriendelijk, maar houd toch voldoende afstand.

Bekijk een filmpje over de grazers in de duinen

4 Gamandervallei

Overal in het duingebied van Voorne kom je ze tegen: vochtige duinvalleien die in de winter onder water staan en in de zomer weer opdrogen. Al vanaf het vroege voorjaar is het hier een feest van geuren en kleuren. In mei en juni zorgen de orchideeën voor vrolijke toefjes roze en paars, in juli gevolgd door het wit van de parnassia. Ook de zeer zeldzame moerasgamander – naamgever van deze vallei – bloeit in de zomer. Je herkent hem aan de langwerpige gekartelde blaadjes en de roze bloemetjes met een opmerkelijk grote onderlip.

5 Oerwoud

Door het opwaaien van nieuwe duinenrijen is het duingebied steeds breder geworden. Hier wandel je langs een oude strandvlakte. Ruim een eeuw geleden rolden hier de golven op het strand. De duinen rechts zijn begroeid geraakt met een dicht oerwoud van meidoorn, wilde liguster, wegedoorn, Gelderse roos en egelantier. Hoor je een klagend gemiauw? Kijk dan naar boven: het is vast een buizerd die speurt naar prooi die de beschutting van het struweel durft te verlaten. Als je veel geluk hebt, zie je een ree oversteken. Meestal grazen ze in de schemering, maar bij stevige trek ook wel midden op de dag.

Jagenole buizerd

6 Droge zandhellingen

Op de droge zandhellingen kan het in de zon wel 50 °C worden. Planten moeten dan ook een speciale tactiek hebben om te overleven. Zo houdt muurpeper, een vetplantje met gele bloemetjes, vocht vast in de dikke bladeren. Andere soorten, zoals zanddoddegras, bloeien vroeg in het jaar en overzomereren in de vorm van zaad. De **zandhagedis** maakt juist handig gebruik van de warmte. Het vrouwtje begraaft haar eitjes op 5 tot 20 cm diepte en laat de zon verder het werk doen.

Zandhagedis

Waterjuffer

7 Duinpoel

Direct na de bocht glinstert links het water van een duinpoel, bekend als de Vissenpit. Op warme zomerdagen is dit een heerlijk plekje om even uit te blazen en op zoek te gaan naar libellen. Het eerste deel van zijn leven brengt een libel in het water door als roofzuchtige larve. Hij wacht tussen de waterplanten op een prooidier en grijpt deze dan met zijn vangmasker, een soort uitklapbare onderlip. Daarna verlaat hij het water en vervelt voor een laatste keer. Zodra zijn vleugels zijn opgedroogd, wordt de libel een ware vliegkunstenaar. Hij kan uitrekenen waar een vliegende prooi zich het volgende moment zal bevinden en onderschept hem daar. Slagingspercentage: 97 procent!

8 Bos

Langs het pad staat een bonte mix van naald- en loofbomen. Nu streeft het Zuid-Hollands Landschap naar openheid en dynamiek in de duinen, maar tot halverwege de vorige eeuw werden op open plekken Corsicaanse dennen, eiken en zelfs populieren aangeplant. Zo probeerden de beheerders het stuivende zand tot bedaren te brengen. De groene bollen tussen de takken is maretak, ook bekend als vogellijm, een halfparasiet die zich voedt met water en zouten uit de boom. De maretakbessen worden via de poep van vogels verspreid. Dit is ooit begonnen vanuit de heemtuin bij het bezoekerscentrum.

Volg de markeringen terug naar het bezoekerscentrum. Hopelijk heb je genoten van een heerlijke wandelroute!

Tips voor optimaal gebruik

Deze interactieve PDF is speciaal bedoeld om er met je mobiele telefoon op uit te gaan. Met de knoppen kun je snel tussen de bezienswaardigheden en de routekaart bladeren. Voor de filmpjes, vogelgeluiden en links naar websites heb je verbinding met het internet nodig. Maar het kan ook prima zonder.

De route downloaden

Download de route thuis al naar je telefoon. Hoe?

Android: mail de PDF naar jezelf als bijlage of download via Google Drive. Op je telefoon staat vaak een app om PDF's te lezen.

iPhone: mail de PDF naar jezelf of download via iTunes. Voeg de PDF toe aan je iBooks via dit icoontje: .

De route uitprinten

Toch liever de route thuis uitprinten? Open de PDF in Acrobat Reader. Kies in het menu: Bestand > Afdrukken > Meerdere pagina's per vel > 2 op 2 > Afdrukken.

Gebruikmaken van Google Maps

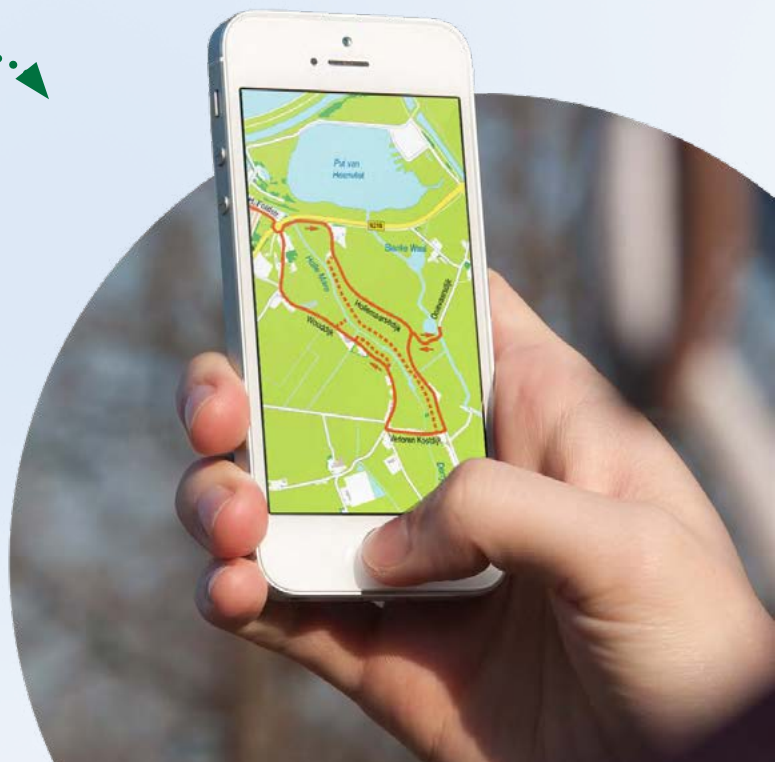
Wil je tijdens het wandelen precies weten waar je bent? Klik dan in de routekaart op de blauwe knop. Een stip in Google Maps toont je exacte locatie ten opzichte van de route. Zorg ervoor dat op je telefoon locatievoorziening aan staat.

Wandelen met GPX

Deze route is ook beschikbaar als GPX-bestand. Hiermee volg de je route via je telefoon. Je hebt dan wel een app nodig die GPX-bestanden kan openen en de locatievoorziening van je telefoon moet aan staan. **Op onze website** vind je tips en enkele aanbevolen apps voor Android en iPhone.

[Download het GPX-bestand](#)

*Op pad
met je mobiel*

Tikkie voor de natuur!

Voor mooie routes is jaarlijks veel geld nodig. Bruggetjes, hekwerk en bebording... Wij houden het allemaal bij en zorgen ervoor dat de natuur in topconditie blijft.

Iedereen kan hier gratis van genieten, maar zonder donaties is dat niet op te brengen. Help je mee onze routes in stand te houden?
Doe een Tikkie en steun de natuur.

*Alvast bedankt
voor je donatie!*

Boswachter Mirjam

Zuid-Hollands Landschap

Lekker gewandeld?

We zijn heel benieuwd wat je van de route vond en hoe het was om door onze natuurgebieden te wandelen. Reacties zijn voor ons heel waardevol voor het verbeteren en up-to-date houden van onze routes. Suggesties, opmerkingen en complimenten zijn welkom!

*Geef je mening
en help mee!*

Beoordeel deze route

*Volg het
Zuid-Hollands
Landschap!*

Zuid-Hollands Landschap